

Paradigm

Beleid ter bescherming van de klokkenluiders

Doelstelling en opdracht van Paradigm

Paradigm is een instelling van openbaar nut van categorie A, die als opdracht heeft om de digitale strategie van het Gewest voor te bereiden, te beheren en te implementeren en bij het uitvoeren van haar acties toe te zien op de toegankelijkheid van de gebruikers.

Hierbij maakt Paradigm zijn engagement inzake de bescherming van klokkenluiders conform aan de Europese richtlijn 2019/1937 van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden en haar omzetting in het Belgisch recht¹.

Paradigm keurt hierbij het huidige beleid voor de bescherming van klokkenluiders goed. Dit document beschrijft de te volgen interne procedure voor het melden van een schending die valt onder het toepassingsveld van voorgemelde teksten, de manier waarop de melding zal worden behandeld en de bescherming die wordt toegekend aan de klokkenluiders en vermelde derden die worden beoogd in het kader van interne meldingen.

¹ *Europese richtlijn 2019/1937 van 23 oktober 2019 betreffende de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht in de publieke sector melden en de omzetting ervan in het Belgisch recht, namelijk het gezamenlijk decreet en ordonnantie van de GGC-COCOF van 27 april 2023 tot wijziging van het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 26 april en 16 mei 2019 met betrekking tot de Brusselse ombudsman, samen met het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 7 december 2023 tot uitvoering van artikel 15, § 2 van voorgemelde gezamenlijke decreten en ordonnanties van 2019.*

I. Wie kan een melding doen?

Binnen Paradigm kan **elke persoon die informatie meldt over schendingen waarvan hij kennis heeft binnen een professionele context** in het kader van dit beleid een melding doen of 'de klok luiden'.

Dat geldt ook voor alle personen die een professionele relatie hebben met Paradigm, met inbegrip van, maar niet beperkt tot:

- Werknemers met een contract van bepaalde of onbepaalde duur en voormalige werknemers;
- Zelfstandige werknemers en voormalige zelfstandige werknemers;
- Consultants en voormalige consultants;
- Aandeelhouders, bestuurders en alle leden van een bestuurs-, directie- of toezichtsorgaan;
- Vakbondsafgevaardigden;
- Vrijwilligers en stagiairs, al dan niet bezoldigd;
- Iedereen die werkt onder het toezicht en de leiding van contractanten, onderaannemers of leveranciers van Paradigm;
- Kandidaten voor een aanwerving in gevallen waarin er informatie over schendingen werd verkregen tijdens de aanwervingsprocedure of tijdens andere precontractuele onderhandelingen.

II. Welke schendingen kunnen worden gemeld?

Kunnen worden gemeld:

1° schendingen die verband houden met de normen met betrekking tot de volgende domeinen:

1. Overheidsopdrachten;
2. Financiële diensten, producten en markten en voorkomen van witwassen van kapitalen en preventie van terrorisme;
3. Veiligheid en conformiteit van de producten;
4. Betrouwbaarheid en veiligheid van alle transportmiddelen;
5. Bescherming van het leefmilieu;
6. Stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
7. Veiligheid van voedingsmiddelen bestemd voor menselijke en dierlijke consumptie, gezondheid en welzijn van de dieren;
8. Volksgezondheid;
9. Bescherming van de consument;
10. Bescherming van het privéleven en de persoonsgegevens en veiligheid van de netwerken en informatiesystemen;
11. belemmeringen van de strijd tegen fiscale fraude;

12. belemmeringen van de strijd tegen sociale fraude.

2° schendingen die schade toebrengen aan de financiële belangen van de Unie, waarnaar wordt verwezen in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en die worden vermeld in de relevante maatregelen van de Unie, en eventueel in nationale uitvoeringsmaatregelen;

3° schendingen met betrekking tot de interne markt waarnaar wordt verwezen in artikel 26, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met inbegrip van inbreuken op de regels van de Unie inzake mededinging en staatssteun.

Zo kan elke schending of vermoeden van schending van de integriteit in voorgemelde domeinen worden gemeld, zijnde elke handeling of nalatigheid die onrechtmatig is of het doel of de finaliteit van elke rechtsnorm (rechtstreeks toepasbare Europese bepalingen, wetten, ordonnanties, decreten, besluiten, omzendbrieven, interne regels en procedures) ondermijnt die een bedreiging vormt voor het algemene belang of een schending ervan.

Meldingen die niet onder dit beleid vallen:

Zijn uitgesloten van de categorie integriteitschendingen en worden niet beschermd door dit beleid:

- pesterijen, geweld op het werk en ongewenst seksueel gedrag op het werk; en
- directe of indirecte discriminatie (op grond van leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof, levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal, de huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, een fysieke of genetische eigenschap, geslacht, zwangerschap, bevalling, moederschap, geslachtsverandering, nationaliteit, een zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming of sociale afkomst).

Onderhavig beleid dekt evenmin klachten over het dienstverband of interpersoonlijke grieven tussen de melder en een andere collega.

Er bestaan specifieke beschermingsprocedures en -regelingen voor deze categorie meldingen.

III. Hoe een integriteitschending melden via het interne kanaal van Paradigm?

De melding kan worden uitgevoerd op verschillende manieren die intern werden ontwikkeld, uitgewerkt en beheerd, op een veilige manier zodat de vertrouwelijkheid en identiteit van de melder en van elke derde die in de melding wordt vermeld, gewaarborgd worden, en waartoe de toegang voorbehouden wordt de enige interne actoren die bevoegd zijn voor het ontvangen van meldingen.

De actoren die bevoegd zijn voor het ontvangen van meldingen zijn:

- **de vertrouwenspersoon inzake integriteit;** en
- **de interne audit bij GOB.**

De vertrouwenspersonen inzake worden benoemd na een oproep tot kandidaten overeenkomstig de procedures die zijn vastgelegd in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 december 2023 tot uitvoering van artikel 15, § 2 van de voornoemde gezamenlijke decreten en ordonnanties van 26 april en 16 mei 2019.

Andere personen die niet gemachtigd zijn om meldingen te ontvangen, mogen geen interne meldingen ontvangen of toegang hebben tot de inhoud ervan.

Men dient op te merken dat **Meldingen kunnen anoniem worden gedaan.**

Melding bij de vertrouwenspersoon inzake integriteit binnen Paradigm :

Zo kan je een melding (ook anoniem) doen via een of meer van de interne beveiligde middelen ingesteld door Paradigm :

- o Per e-mail : *lanceurdalerte@paradigm.brussels*
- o Per telefoon : 02/801.00.10
- o Met de post : Verzegelde envelop met de melding STRIKT VERTROUWELIJK gericht tot de Groep PCI. Hiervoor is een brievenbus ter beschikking gesteld
- o Op afspraak met een VPI
- o Een [Formulier](#) voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat rechtstreeks zal worden ontvangen door de bevoegde instanties. Dit formulier kan ook worden gebruikt voor anonieme rapportage.

De identiteit van de VPI('s) van Paradigm zal in een latere kennisgeving worden meegedeeld.

In een melding moet u het volgende communiceren de nuttige feiten, informatie en documenten mee, in welke vorm of drager ook, evenals de elementen die het mogelijk maken contact met hem op te nemen via het formulier als bijlage of op het intranet.

Zodat de bevoegde instelling voor het behandelen van de meldingen de melding correct kan onderzoeken, moet je hem in de mate van het mogelijke de volgende informatie bezorgen:

- Je relatie met Paradigm (bv. werknemer, leverancier, ...);
- Als je een melding op naam wil doen: je naam en voornaam (niet bij een anonieme melding);
- Een gedetailleerde beschrijving van het incident of de schending, met een antwoord op de volgende vragen:
 - o Wat is er gebeurd?
 - o Wanneer heeft het incident zich voorgedaan (datum en tijdstip of periode)?
 - o Waar heeft het incident zich voorgedaan?
 - o Wat was je rol of betrokkenheid bij het incident (bv. getuige slachtoffer, dader)?

- Eventueel informatie over de betrokken personen:
 - Naam en gegevens van de personen die betrokken waren bij het incident;
 - Naam en gegevens van de personen die getuigen waren van het incident of die er mogelijk meer informatie over hebben;
- Eventueel informatie over eerdere gelijkaardige schendingen of incidenten met betrekking tot de persoon/personen die in de melding aan bod komen;

De melding kan gepaard gaan met eventuele bewijsstukken of nuttige documenten indien het interne kanaal voor de melding dat toestaat, waarbij het belangrijk is te weten dat er verschillende interne meldingsmiddelen mogen worden gebruikt voor eenzelfde melding met vermelding van het dossiernummer dat bij de eerste melding werd opgegeven.

Melding bij de interne audit bij GOB :

Je kunt ook (anoniem) een melding doen bij de Interne **audit bij GOB**.

IV. Follow-up van de interne meldingen

Ontvangst van meldingen en opname in het register: Elke melding via bovenstaande wegen wordt in ontvangst genomen door een van de interne actoren die verantwoordelijk zijn voor het ontvangen van meldingen en worden binnen de zeven (7) dagen na ontvangst van de melding opgenomen in het register van vermoedelijke integriteitsschendingen.

De toegang tot het register is beschermd en beperkt tot de personen die bevoegd zijn voor de behandeling van de melding of de bescherming van de melder en tot de bevoegde dienst bij de Brusselse ombudsman.

Ontvangstbewijs:

Na ontvangst van de melding de acteur de bevoegde dienst die de melding heeft ontvangen, verstuurt degene die de melding heeft gedaan een ontvangstbevestiging binnen de zeven (7) dagen na ontvangst van de schriftelijke melding of van het bewijs van mondelinge melding dat bij de melding is gevoegd. In geval van een anonieme melding zal ook een ontvangstbewijs worden verstrekt via een van de bestaande beveiligde kanalen.

Mogelijk gesprek:

Behalve in geval van een anonieme melding kan de interne actor die bevoegd is voor de ontvangst van de meldingen en die de melding effectief heeft ontvangen, zo hij dat nodig acht, de melder uitnodigen voor een onderhoud om uitleg te geven bij de elementen van de vermoedelijke integriteitsschending die hij heeft gemeld en dit ten laatste de vijftiende dag volgend op het ontvangstbewijs.

Zo er een bevoegde interne auditdienst bestaat, neemt een gedelegeerd lid van de interne auditdienst deel aan dit onderhoud. De interne auditafdeling die verantwoordelijk is voor Paradigm is de Interne Audit bij GOB.

Als je je toelichting schriftelijk wilt indienen, kan dat binnen de vijftien (15) dagen na ontvangst van de uitnodiging voor het gesprek.

Overdracht van de melding aan de actoren bevoegd voor de behandeling van meldingen:

De vertrouwenspersoon inzake integriteit die de waarschuwing ontvangt, stuurt de melding door naar een van de actoren die bevoegd zijn om meldingen te behandelen, namelijk: de interne audit bij GOB.

De interne audit bij GOB is de enige instantie die verantwoordelijk is voor het afhandelen van waarschuwingen.

Voorafgaand ontvankelijkheidsonderzoek en informatieve kennisgeving over de gevolgen die aan de melding worden gegeven:

De actor die verantwoordelijk is voor het verwerken van de meldingen, aan wie je melding werd doorgestuurd, voert een voorafgaande ontvankelijkheidstoets uit. De actor die bevoegd is voor de verwerking van de melding stelt uiterlijk binnen een termijn van drie (3) maanden volgend op de ontvangstbevestiging van de melding een schriftelijk en gemotiveerd advies op over het gevolg dat moet worden gegeven aan de melding.

Je melding kan de volgende gevolgen krijgen:

1° Niet-ontvankelijkheid van de melding indien de verstrekte informatie ontoereikend is om er redelijkerwijs van te kunnen uitgaan dat er sprake is van een integriteitsschending;

2° Opening van een intern onderzoek;

3° Doorverwijzen naar de bevoegde dienst van de Brusselse ombudsman bij een vermoeden van een integriteitsschending die:

- a) onderzoeksmiddelen vereist die verder gaan dan deze die kunnen worden ingezet in het kader van een intern onderzoek;
- b) mag niet het voorwerp uitmaken van een intern onderzoek gelet op het risico op belangenconflicten voor de door de bevoegde interne auditdienst gemachtigde onderzoekers of op inmenging van het personeelslid of de personeelsleden die bij de gemelde feiten betrokken zijn.

Op elk moment tijdens het onderzoek kunt u op eigen initiatief of op verzoek, schriftelijk of mondeling, uitleg verschaffen over de gemelde vermoedelijke integriteitsschending.

U kunt te allen tijde contact kan opnemen met de bevoegde dienst bij de Brusselse ombudsman als u van mening bent dat de behandeling van uw melding door de actor die bevoegd is voor het verwerken van de meldingen kan worden bemoeilijkt door een gebrek aan vertrouwelijkheid of garanties van onafhankelijkheid.

Afsluiten onderzoek

Ter afronding van het onderzoek wordt er een rapport opgesteld door de onderzoekers die zijn gedelegeerd door de betreffende bevoegde interne auditdienst.

Indien de bevoegde interne auditdienst meent dat het verslag van het onderzoek voldoende elementen bevat om te besluiten dat de vermoedelijke integriteitsschending zich niet heeft voorgedaan, wordt het onderzoek geseponeerd.

Het verslag zal worden doorgestuurd door de bevoegde interne auditdienst, zodat passende actie kan worden ondernomen:

1° naar de hoogste leidinggevende van Paradigm, of, indien er een redelijk vermoeden bestond dat de hoogste leidinggevende betrokken was bij de vermoedelijke integriteitsschending of wanneer de hoogste leidinggevende betrokken is bij de integriteitsschending, aan de bevoegde minister of staatssecretaris of het bevoegde bestuursorgaan;

2° naar zijn Auditcomité;

3° naar de bevoegde dienst bij de Brusselse ombudsman.

De bevoegde interne auditdienst stelt de melder en de personen die bij het onderzoek betrokken zijn, schriftelijk op de hoogte van het resultaat van het onderzoek.

Wanneer de bevoegde interne auditdienst in de loop van de meldingsprocedure van oordeel is dat hij over voldoende aanwijzingen beschikt om te kunnen concluderen dat hij kennis heeft gekregen van een misdrijf of een delict, stelt hij de procureur des Konings daarvan onverwijld in kennis overeenkomstig artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

De bevoegde interne auditdienst brengt de bevoegde dienst bij de Brusselse ombudsman schriftelijk op de hoogte.

V. Voorwaarden voor ontvankelijkheid van de melding

Om te kunnen genieten van de bescherming als klokkenluider, moet je aan de volgende voorwaarden beantwoorden:

- ✓ Gegronde redenen hebben om te geloven in de waarachtigheid van de gemelde gegevens; en
- ✓ De meldingsprocedure hebben gevolgd zoals opgenomen in de hierboven vermelde regelgeving met betrekking tot klokkenluiders.

We vestigen je aandacht op het feit dat de persoon die bewust aan de basis ligt van kwaadwillige of foutieve meldingen zich blootstelt aan disciplinaire en/of strafrechtelijke sancties.

VI. Draagwijdte van de bescherming van klokkenluiders

Bescherming tegen elke vorm van represailles:

De klokkenluider geniet van bescherming tegen **elke vorm van represailles, met inbegrip van dreigingen met en pogingen tot represailles**, waaronder de volgende vormen: ontslag, degradatie of weigering van bevordering, intimidatie en het plaatsen op een zwarte lijst, schorsing, overdracht van taken, wijziging van werkplek, loonvermindering, wijziging van werkuren, onthouden van opleiding, negatieve prestatiebeoordeling of werkreferentie, het opleggen of toepassen van disciplinaire maatregelen, een berisping of andere sanctie, waaronder een financiële sanctie, dwang, intimidatie, pesterijen of uitsluiting, discriminatie, niet-verlenging of vervroegde beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst, vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten, intrekking van een licentie of vergunning, ...

Ook in het geval van een anonieme melding ben je beschermd indien je identiteit achteraf wordt bekendgemaakt en je het slachtoffer wordt van represailles.

Indien je een melding hebt gedaan en in aanmerking komt voor de bescherming waarvan sprake in deze paragraaf, ligt de bewijslast dat het niet om represailles gaat en dat een dergelijke maatregel gerechtvaardigd is en geen verband houdt met het feit dat de betrokken persoon een melding heeft gedaan, bij de werkgever.

Bescherming van de identiteit van de klokkenluider:

De Meldingsbeheerder leeft het **verbod na op directe of indirecte verspreiding van alle informatie die het mogelijk maakt de identiteit van de klokkenluider te achterhalen**. In dat opzicht staat hij in voor de vertrouwelijkheid van de identiteit van de klokkenluider en van alle andere informatie op basis waarvan diens identiteit direct of indirect kan worden afgeleid. Behoudens je uitdrukkelijke instemming mag de Meldingsbeheerder je identiteit niet bekendmaken aan andere personen dat gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor het ontvangen van meldingen of voor de opvolging ervan.

Er wordt op gewezen dat je identiteit kan worden bekendgemaakt indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting in het kader van een onderzoek, met name met het oog op de bescherming van de rechten van de verdediging van de betrokkene op wie de bekendmaking betrekking heeft. Je wordt van tevoren schriftelijk op de hoogte gebracht van de bekendmaking en de redenen ervoor, behalve indien die informatie een onderzoek, vervolging of lopende gerechtelijke procedure in gevaar kan brengen.

Bescherming van persoonsgegevens:

De Meldingsbeheerder staat in voor de **bescherming van je persoonsgegevens**.

Er wordt op gewezen dat de verwerkingsverantwoordelijke het recht op toegang tot de gegevens kan beperken van elke persoon die betrokken is bij de melding, op wie de melding is gericht en/of die betrokken is bij de opvolging van de melding, teneinde te waarborgen 1) de doeltreffendheid van het onderzoek, de opsporing of de gerechtelijke procedure en 2) de rechten en vrijheden van de auteur van de melding te beschermen.

Elke weigering/beperking van de toegang evenals de redenen daarvoor worden je zo snel mogelijk meegedeeld, behalve indien daardoor 1) de doeltreffendheid van het onderzoek, de opsporing of de gerechtelijke procedure en 2) de bescherming van de rechten en vrijheden van de auteur van de melding in gevaar kunnen komen.

Als je van mening bent dat de instelling waarop de melding betrekking heeft je persoonsgegevens niet voldoende beschermt, kan je je richten tot **de Functionaris voor gegevensbescherming** (Persstraat 35, 1000 Brussel - dpo@apd-gba.be).

Je kunt ook een klacht indienen bij de **Gegevensbeschermingsautoriteit** (Persstraat 35, 1000 Brussel - Tel. +32 2 274 48 00 – Fax. + 32 [2 274 48 35](tel:22744835) – contact@apd-gba.be).

Vraag om onder bescherming van de Ombudsman te worden geplaatst:

Als klokkenluider kun je bij de Brusselse Ombudsman een aanvraag indienen om onder bescherming te worden geplaatst als je bang bent dat de instelling waarop je melding betrekking heeft, je bescherming niet kan garanderen, op voorwaarde dat u op het

moment van de melding redelijke gronden had om aan te nemen dat de gemelde informatie waar was.

VII. Steunmaatregelen

Als klokkenluider heb je recht op:

- onafhankelijke informatie en advies, evenals
- juridische bijstand, in overeenstemming met de Europese regels in het kader van in strafprocedures en in grensoverschrijdende civiele procedures.

In België gebeurt de informatie, begeleiding en ondersteuning gebeuren via de tussenkomst van

de **Brusselse ombudsvrouw**. Zij onderzoekt de meldingen van elk personeelslid van de Brusselse administratie die op de hoogte is van een integriteitschending die schade toebrengt aan het openbaar belang.

VIII. Externe meldingskanalen

Er wordt op gewezen dat klokkenluiders via externe kanalen meldingen kunnen doen. In dat opzicht kunt u contact opnemen met :

➤ De Brusselse Ombudsvrouw:

[Ombuds Brussel](#)
Oud Korenhuisplein 1
1000 Brussel
[Beveiligd portaal](#)
Telefoon: +32 2 549 67 00
E-mail : integrite@ombuds.brussels
Afspraak (via e-mail of telefonisch)